

APOSTOLSTWO ŚWIECKICH

ἀποστέλλω [apostello] (gr.) = posyłać, wysyłać

ἀποστολος [apostolos] (gr.) = wysłannik

APOSTOLSTWEM nazywamy wszelką działalność Kościoła szerząca Królestwo Chrystusowe po całej ziemi.

Termin bliski pojęciom *posłannictwo, misja, ewangelizacja*

Dekret o apostolstwie świeckich, n. 2.

„Kościół powstał do życia w tym celu, by szerząc królestwo Chrystusowe po całej ziemi ku chwale Ojca, uczynić wszystkich ludzi uczestnikami zbawczego odkupienia i by przez nich skierować cały świat rzeczywiście do Chrystusa. Wszelka działalność Ciała Mistycznego zmierzająca do tego celu nazywa się apostolstwem, które Kościół sprawuje poprzez wszystkie swoje członki, jednak na różne sposoby; powołanie bowiem chrześcijańskie jest z natury swojej również powołaniem do apostolstwa. Podobnie jak w organizmie żywym żaden członek nie zachowuje się całkiem biernie, ale uczestnicząc w życiu ciała, bierze równocześnie udział w jego działaniu, tak i w ciele Chrystusa, którym jest Kościół, całe ciało „według zakresu działania właściwego każdemu członkowi przyczynia sobie wzrostu” (Ef 4,16). Co więcej, tak wielka jest w tym ciele więź i zespolenie członków (por. Ef 4,16), iż członka, który nie przyczynia się według swej miary do wzrostu ciała, należy uważać za niepożytecznego tak dla siebie, jak i dla Kościoła”.

Apostolstwo = uczestnictwo w Boskim posłannictwie Chrystusa:

- szerzenie Chrystusowego Królestwa na ziemi;
- przekazanie każdemu człowiekowi nadprzyrodzonej egzystencji / Chrystusowego odkupienia;
- skierowanie świata do Chrystusa.

① „**Chrystus** posłany przez Ojca jest źródłem i początkiem całego apostolstwa w Kościele” (KKK 864).

② Apostolstwo **pierwotne** – przekazane pierwszym uczniom (apostołom) przez Chrystusa.

„Rzekł do nich [Jezus]: Idźcie na cały świat i głosście Ewangelię wszelkiemu stworzeniu! Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony; a kto nie uwierzy, będzie potępiony” (Mk 16, 15-16).

③ Apostolstwo **wtórne** – wszelkie inne pochodzące od pierwotnego apostolstwa, sprawowane w Kościele

Apostolstwo wspólne (podstawowe) – sprawowane przez wszystkich ochrzczonych

- ↪ apostolstwo hierarchiczne
- ↪ apostolstwo osób konsekrowanych
- ↪ apostolstwo świeckich

ŚWIECCY

Christifideles laici (łac.) = chrześcijanie świeccy

christifideles (łac.) = wierni, wyznawcy Chrystusa

laicus (łac.) = człowiek świecki

λάος [laos] (gr.) = lud

„Pod nazwą świeckich rozumie się... wszystkich wiernych chrześcijan nie będących członkami stanu kapłańskiego i stanu zakonnego prawnie ustanowionego w Kościele, mianowicie wiernych chrześcijan, którzy jako wcieleni przez chrzest w Chrystusa, ustanowieni jako Lud Boży i uczynieni na swój sposób uczestnikami kapłańskiego, prorockiego i królewskiego urzędu Chrystusowego, ze swej strony sprawują właściwe całemu ludowi chrześcijańskiemu posłannictwo w Kościele i w świecie” (KK 31).

Apostolstwo świeckich

„Ponieważ świeccy, jak wszyscy wierni, wezwani są przez Boga do apostolstwa na mocy chrztu i bierzmowania, dlatego mają obowiązek i prawo, indywidualnie lub zjednoczeni w stowarzyszeniach, starania się, by orędzie zbawienia zostało poznane i przyjęte przez wszystkich ludzi na całej ziemi. Obowiązek ten jest tym bardziej naglący tam, gdzie jedynie przez nich inni ludzie mogą usłyszeć Ewangelię i poznać Chrystusa. Ich działalność we wspólnotach eklezjalnych jest tak konieczna, że bez niej w większości przypadków apostolstwo pasterzy nie może być w pełni skuteczne (por KK 33)” (KKK 900).

☞ **Apostolstwo własne świeckich**

Odpowiada ono specyfice życia świeckich, żyją oni w świecie i pośród spraw świata. Pierwszym aktem uświęcania świata było wcielenie Syna Bożego, który w ten sposób zjednoczył się jakoś z każdym człowiekiem (KK 22). Stąd świeccy kontynuują odkupieńcze dzieło Chrystusa.

- uświęcenie świata (od wewnątrz, na kształt zaczynu)
- odnowa porządku doczesnego

☞ **Apostolstwo pomocnicze świeckich**

Bardziej bezpośrednia współpraca z apostołem urzędowym hierarchii; ponieważ zadania związane z tym rodzajem apostołstwa związane są z obowiązkami pasterzy, świeccy podlegają tu ich kierownictwu i sami muszą się starać, by zachować odrębność zarówno natury i misji posługi kapłańskiej, jak i powołania i świeckiej natury laikatu”.

➤ **Mandat** (czyli zlecenie ze strony hierarchii) - złączenie jakiejś formy apostołstwa świeckich z apostołstwem hierarchii, np. specjalne poparcie, przyjęcie odpowiedzialności za jakieś przedsięwzięcie lub zrzeszenie świeckich katolików (np. Akcja Katolicka).

➤ **Misja kanoniczna** – uczestnictwo świeckich w niektórych czynnościach właściwych hierarchii:

- ☞ głoszenie nauki chrześcijańskiej (np. katechizacja, powierzanie posługi lektoratu);
- ☞ pełnienie pewnych czynności liturgicznych (np. przewodniczenie modlitwom; liturgicznym, rozdzielanie Komunii Świętej, udzielanie chrztu, powierzanie posługi akolitatu);
- ☞ opieka duszpasterska (dopuszczenie do współdziałania w duszpasterskiej trosce w parafii pozbawionej proboszcza).

Podmiotowość katolików świeckich w Kościele

⇒ Pojęcie podmiot odnosi się do osoby (istoty rozumnej, wolnej i odpowiedzialnej). Osoby nie można traktować jak przedmiotu (istota lub rzecz nierozumna albo wręcz martwa) czyli przedmiotowo.

⇒ Wszyscy ochrzczeni są Kościołem, wszczępieni przez chrzest we wspólnotę Kościoła. „Nie tylko należą do Kościoła, ale sami są Kościołem” (Pius XII, cyt za CHL 9). Zobowiązani są do apostołskiej aktywności na mocy swojego chrztu.

- Podmiotowość wypływa z osobowej godności.
- Angażować się w życie Kościoła w sposób podmiotowy, znaczy działać w sposób:
  - ☞ **świadomy** (wiem, rozumiem co czynię);
  - ☞ **wolny** (czynię to z własnej inicjatywy, nie przymuszony przez nikogo);
  - ☞ **odpowiedzialny** (biorę odpowiedzialność za swoje czyny, ponoszę konsekwencje).

⇒ Świeccy mają swoją własną kompetencję na mocy osobistych charyzmatów (powołania danego przez Boga) ale także na podstawie zdobytej przez siebie wiedzy i umiejętności. Szczególnie kompetentni są w sprawach świata, gdyż znają ten świat i żyją w nim. Swoją kompetencję wnoszą w życie Kościoła, służąc nią całej wspólnoty Kościoła.

⇒ Aktualna jest tu **zasada pomocniczości**: każdy chrześcijanin posiada swój **charyzmat** (powołanie) dla budowania całej wspólnoty, jeśli angażuje się w sposób podmiotowy, powinien to wykonywać według swojej kompetencji i nie być w tym zastępowany. Nikt nie powinien sam czuć się zwolniony od odpowiedzialności zaangażowania i nikogo nie powinno się z niej zwalniać bez uzasadnionych przyczyn.

⇒ Do apostołskiego zaangażowania potrzebna jest wyżej wspomniana świadomość. Trzeba zatem podejmować wychowanie do zaangażowania w życie Kościoła, uświadamiać powołanie, które posiada każdy chrześcijanin na mocy swego chrztu i charyzmatów oraz ukazywać możliwości realizacji tegoż powołania.

⇒ Im wyższy jest stopień wiary, tym większa odpowiedzialność. Podstawą do apostołskiego zaangażowania głębia wiary. Na pierwszym miejscu stawiać wychowanie wiary rozumianej jako wiara czynna.

ŹRÓDŁA OBOWIĄZKU APOSTOLSKIEGO ŚWIECKICH KATOLIKÓW

NAKAZ APOSTOLSKI CHRYSTUSA	„Idźcie na cały świat i głoście Ewangelię” (Mk 16, 15 i par.) „Będziecie moimi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce świata (Dz 1, 8) - wszystkie miejsca i środowiska
WSZCZEPIENIE W CHRYSTUSA-GŁOWĘ WSZCZEPIENIE W KOŚCIOŁ	„Obowiązek i prawo do apostolstwa otrzymują świeccy na mocy samego zjednoczenia z Chrystusem Głową” (DA 3) „Wszystkie te stany życia [kapłani, zakonnicy, świeccy] ...służą wzrostowi Kościoła i są różnorodnością głęboko zjednoczoną w tajemnicy komunii Kościoła i dynamicznie skoordynowaną w realizacji jego misji ” (CHL 55)
SAKRAMENT CHRZTU	wszczepienie po raz pierwszy w Chrystusa i Kościół
SAKRAMENT BIERZMOWANIA	„Wszczepieni bowiem przez chrzest w Ciało Mistyczne Chrystusa, utwierdzeni mocą Ducha Świętego przez bierzmowanie, są oni przeznaczeni przez samego Pana do apostolstwa” (DA 3)
SAKRAMENTY (Eucharystia, Pokuta, Małżeństwo ...)	Sakramenty natomiast, zwłaszcza Eucharystia, udzielają i wzmagają ową miłość, która jest jakby duszą całego apostolstwa (DA 3)
UCZESTNICTWO W POTRÓJNEJ MISJI KOŚCIOŁA - POWSZECHNE KAPŁAŃSTWO	Świeccy „wcieleni przez chrzest w Chrystusa, ustanowieni jako Lud Boży i uczynieni na swój sposób uczestnikami kapłańskiego, prorockiego i królewskiego urzędu Chrystusowego, ze swej strony sprawują właściwe całemu ludowi chrześcijańskiemu posłannictwo w Kościele i w świecie” KK 31) „Dostępują poświęcenia na królewskie kapłaństwo i święty naród (por. 1 P 2, 4-10), by przez wszelkie uczynki składać duchowe ofiary i po całej ziemi dawać świadectwo Chrystusowi” (DA 3)
PRZYKAZANIE MIŁOŚCI	„Apostolstwo sprawuje się w wierze, nadziei i miłości, które rozlewa Duch Święty w sercach wszystkich członków Kościoła (DA 3) „Przykazanie miłości, które jest największym poleceniem Pana, przynagla wszystkich wiernych do zabiegania o chwałę Boga przez nadejście Jego królestwa i o życie wieczne dla wszystkich ludzi (DA 3) por 2 Kor 5, 11.14: „... przejęci bojaźnią Pana przekonujemy ludzi... Miłość Chrystusa przynagla nas..”
CHARYZMATY	„Dla spełniania tego apostolstwa udziela wiernym Duch Święty, sprawujący dzieło uświęcenia Ludu Bożego przez posługę słowa i sakramenty, także innych szczególnych darów (por. 1 Kor 12, 7), «udzielając każdemu tak, jak chce» (1 Kor 12, 11)” (DA 3)

APOSTOLSTWO OBOWIĄZKIEM I PRAWEM